

4 desember2023

Strømkrisen, - og vedvarende høye strømpriser Konsekvenser for sesongbasert reiseliv og Alpinnæringen

Merknad til Strømprisutvalgets rapport datert 12.oktober 2023

Bransjeforeningen Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner representerer gjennom våre medlemmer, 220 alpinanlegg og 9 av de største destinasjonsselskapene i fjell-Norge. Årlig omsettes det heiskort for om lag 1,4 milliarder kroner i alpinbransjen som tilsvarer ca 7,5 millioner «betalte skidager». Det alpinbaserte reiselivet produserer ca 4 millioner kommersielle gjestedøgn knyttet til alpint som aktivitet hvorav 2 millioner av disse er utenlandske gjestedøgn.

Store deler av næringen har sin hovedvirksomhet i vinterhalvåret, der strømforbruket naturlig nok følger sesongen, og åpningstider, i de ulike virksomhetene. For destinasjoner som kun har drift i vinterhalvåret vil så mye som 85-95% av strømmen forbrukes i perioden november til april.

Tilnærmet alle anlegg og destinasjoner baserer seg på snøproduksjon i deler av, eller i hele, anlegget. For effektiv snøproduksjon er en avhengig av kuldegrader, der en får best effekt på temperaturer under -8 grader. Her utnyttes både vann og energi mest effektivt, noe som gir så rasjonell produksjon som mulig.

Større anlegg og destinasjoner har investert i ny teknologi og styringssystemer som reduserer energibehovet vesentlig, men strømkostnaden er likevel en av de høyeste utgiftspostene for næringen da infrastruktur som heiser, snøanlegg og bygg er basert på bruk av fornybar energi, det vil si strøm.

Av de 220 alpinanleggene foreningen representerer er langt de fleste små virksomheter som lever på begrensede marginer. Om lag 70 av anleggene er drevet ideelt – uten erverv til formål. En kartlegging viser at svært få har inngått langsiktige innkjøpsavtaler på strøm. For de som har inngått denne type avtaler er dette gjerne med en begrenset tidshorison, og det er i nåværende situasjon ikke forsvarlig, eller mulig, å inngå nye bindende fastprisavtaler med det forbruksmønsteret anleggene har. Langt de fleste alpinanleggene i Norge ligger i Sør-Norge, det vil si i de regionene som nå er utsatt for ekstreme priser på strøm. Alpinanleggene blir avhengige av til enhver tid gjeldende markedspris, dette i en periode da strømprisene normalt vil ligge på sitt høyeste nivå.

- Næringen blir rammet hardt av økte strømpriser, og endringer i nett-tariffer som gir høyere pris ved høy belastning av nettet i kortere perioder. Anleggene har i liten, eller ingen, grad mulighet til å tilpasse sin produksjon og drift i forhold til svingende strømpriser og nettleie gjennom døgnet, uka og måneden.
- Nye fastprisavtaler er ikke tilpasset sesongbasert virksomhet med ujevnt forbruk gjennom året og døgnet, og disse avtalene er dermed ikke et relevant alternativ for vår næring.
- Alpinanleggene representerer hjørnestensbedriftene i mange reiselivsdestinasjoner, og alpinnæringens bidrag til eksportinntekter er betydelige (de utenlandske skidagene og gjestedøgnene). I lokalsamfunn med alpinanlegg er ringvirkningene naturlig nok store for tilliggende reiselivs- og næringsvirksomhet. Disse er også avhengig av at anleggene driftes på en lønnsom måte for å kunne opprettholde egen drift.

Regjeringen har pekt på reiselivet som et satsningsområde framover. En så stor byrde som de økte strømkostandene nå kan medføre, vil uten avbøtende tiltak få store konsekvenser for næringen, reiselivet og distrikts Norge, og vil ikke være forenelig med regjeringens mål om å skape en bærekraftig og lønnsom bransje.

Næringens utfordringer og behov er ikke belyst i Strømprisutvalgets rapport, og vi kan heller ikke se at aktuelle tiltak som foreslås kan demme opp for den ekstreme samlede prisøkningen på strøm vår bransje nå opplever.

Vi ber om at bransjens særskilte utfordringer blir belyst i videre behandling av rapporten, og at en her må se på ordninger som er tilpasset sesongbasert virksomhet. Det vil være helt urimelig hvis virksomheter som driver sesongbasert ikke skal kunne få sammenlignbare vilkår som nå helårsvirksomheter har gjennom eksempelvis nye fastprisavtaler.

Camilla Sylling Clausen

Camilla Sylling Clausen

Generalsekretær
Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner